

Yedi Çınar ve Gölgele

Ezgi Ceylan

İmroz'a ilk kez müzik yapma vesilesiyle geldiğimizde Panayia (Merkez)'dan Agridia (Tepeköy)'ya doğru giderken bir ağaç çıktı karşımıza, bir çınardı. Adeta büyülenmişik. O, daha sonra göreceğimiz öteki yaşlı çınarların bir habercisiydi. Artık sık sık gelmeye başladığımız ada, bu altı çınarı ararken “duvarların bile bildiği” bazı hikayeler getirip bıraktı kucaklarımıza. Öyle sindirmesi pek de kolay olmayan, taşta toprağa sinmiş, bazı eşyaların ruhuna işlemiş, kimilerininse gözbebeklerinde, pek tabii şiddetli, acılı şeylerdi işittiklerimiz. Adanın geçmişiymi yüzümüze soğuk rüzgarla vuran. Bir koparıma hikayesiydi. Olan biteni olduğu gibi yazan kaynağa rastlamak güç, malum. Eh, olduğu gibi aktarabilmek de. Fakat elimizde bunu yapmaya kadir bir şey vardı. Buranın bize büyük bir cömertlikle sunduğu yuva hissi, dostluk ve sevginin minnetiyle borçlandığımızdan omuzlanıverdik sanki bu hikayeleri. Bizi buraya, buradaki seslere kulak vermeye çağırın büyük bir pınardı müzik. Buranın sesleriyle hemhal oldukça, ada koca bir müzik kutusuna dönüştü ve biz üstünde, adada yaşanan meşum kırımdan önceki o eski güzel zamanların hatıralarıyla ve o günleri biraz olsun yaşamış dostlarla dans etmeye koyulduk. O eski günlerin özlemiyle çocukluğunun Skinoudi (Dereköy)'sini canlandırmak isteyen **Nikos Doulduris**'le kesişti yolumuz ne mutlu ki. Vaktiyle Yunanistan'ın ünlü müzisyenlerini adaya getirtip o muazzam bahçesinde düzenlediği konserler bir efsane gibi dillerde idi. Bu sırada adanın müzisyenlerinden **Kemal Yazgan** ve **Timoleon Çakni**'yi tanıdık. Müziğin büyüü kendini göstermişti, kadim dostlardık adeta yılları devirmiştik. Adanın kendi parçaları olduğunu ve Timoleon'un bu parçaları derlediğini işitince büyük bir heyecan duyduk. Müziğe tutkun biriydi epeyce yakınlaştırdı bizi birbirimize bu. İmroz müziğiyle tanıştık. Kendi çok dilli müziğimize sirayet etmesini arzuladık.

Kimi ağaçların altında söylemeye alıştık. Çınarların gölgesi bilhassa, koca yaşamışlığın tanıkları, hiç fena sahneler değildi. Gide gele altı çınarı gördük, sevgimizi sunduk, rüzgarını işittik. Bu seyahatlerin birinde **Gökhan Fırat**, bütün bu ada hikayesinde bizleri de karakter eyleyen büyük anlatıcı, “adada yedi büyük çınar

var, yedisini de görünce adalı oluyorsun,” demişti. Çınarları saymaya koyuldu, sıra yedinciye geldiğinde öyle bir çınarın gerçekte olmadığını fark edip: ‘yedinci çınar sensin,’ deyiverdi. Başta bir anlık yanlış anımsamayla yedi çınarı da görünce artık adalı olacağımızı söyleyiverdiğini fark ettik, tebessümle. Fakat mademki yedinci çınar bizdik, o halde müziksiz olmazdı. Bir gün İstanbul’da adayı düşlerken, geçmişle, doğasıyla, hikayeleriyle zihnimizde evirir çevirirken ada parçalarını yedi çınarın gölgesinde söyleme fikri çıktı. Şimdi her şey tastamam olacaktı. Hani yedinci çınar yoktu, dediğinizi duyar gibiyim. Gökhan’ın o Orta Çağ anlatılarına göz kırpan “yedinci çınar kişinin kendidir,” muzipliğine bir yorum da biz getirdik. Kalbi İmroz’la bir atan, İmroz müziğini ilk defa kendilerinden işittiğimiz dostlara atfettik “Yedinci Çınarlığı”: Adanın gölgede kalmış tarafının büyük tanığı Timoleon Çakni’ye, ada müziğini icra ederken uzun zamandır kendisine eşlik eden ve uzun yıllarını adada geçirmiş Kemal Yazgan’a ve parçaların gitarlarını çalıp yer yer onları seslendiren **Şenol Aktürk**’e...

Adalı olma serüvenimizin nihayetinde sekiz İmroz parçasını kayıt altına almış olduk. Parçaların Yunanca sözleri ve çevirileri ile notalarına da yer verdik. İmroz parçalarının ve hikayelerinin duyulmasını, çoğalmasını diledik bunu yaparken.

Seven Plane Trees and The Shadows

When we came to Imbros for the first time so as to make music, on our way from Panayia (Center) to Agridia (Tepeköy), we came across a tree, a plane tree. We were literally enchanted! It was a harbinger of other old plane trees, which we will see later. The island, which we have started to go more often, brought some stories in our laps while we were looking for these six plane trees. Those are the stories that "even the walls know" What we heard were very painful things that were not so easy to digest, pervaded the stone and the soil, penetrated into the soul of some objects, and in the eyes of some. It was the island's past that hit us with the chilly wind. It was a deracination story. It is no surprise that finding a source that writes what exactly happened there in the past is difficult. Well, it is equally difficult to be able to convey the past as it is. But actually we have something capable of doing that. It is as if we were voluntarily burdened with these stories, owing to the sense of home, friendship and love that this place generously offers us. The music is a great spring that calls us to listen to the voices of here. The island with its sounds turned into a huge music box on which we started to dance with the memories of the friends who lived the good old times before the sinister slaughter on the island. Luckily our path crossed with **Nikos Doulduris**, who longed for those old days and wanted to revive the Skinoudi (Dereköy) of his childhood. In the past, the concerts he organized in his enormous garden have still been mentioned like a legend since he brought many famous musicians of Greece to the island. Meanwhile, we got to know the island's musicians, **Kemal Yazgan** and **Timoleon Çakni**. The magic of music manifested itself, we were like old friends, almost for years. We were thrilled to hear that the island had its own pieces and Timoleon had been compiling them. He is a kind of person who has a deep passion about music, and this brought us very close to each other. We met the music of Imbros. We wished it would be a part of our own multilingual music.

We became used to singing under some trees. The shadows of the plane trees were not bad scenes at all, especially as the great witnesses of what had happened. Then we saw all six plane trees, offered our love and heard its wind. On one of these trips, Gökhan Fırat, the great narrator rendering us as a character in

this island story, said that "There are seven old plane trees on the island, you become an islander when you see seven of them." Then, he started to count the plane trees of the island. When it came to the seventh, he realized that there was no such a plane tree in reality and said: "You are the seventh sycamore tree." Realization comes with a smile: he was saying with a momentary misremembering that we would be an islander when we saw all seven plane trees of the island. But now that we were the seventh plane tree, it wouldn't be without music. One day, while we were dreaming of the island in Istanbul, contemplating it with its past, nature and stories, the idea of singing the island pieces under the shadow of seven plane trees came out. Then everything would be complete. I seem to hear you say that there was no seventh plane tree. We also brought a comment to Gökhan's prank which is winking at those medieval narratives, namely "the seventh plane tree is the person himself". Being "Seventh Plane Tree" is attributed to our friends whose heart beats with Imbros and from whom we have heard Imbros music for the first time: Timoleon Çakni, the great witness of the shadowy side of the island, Kemal Yazgan, who has accompanied him for a long time while performing island music and spent many years on the island, and **Şenol Aktürk**, who plays the guitars of the pieces and sings them.

At the end of our adventure of becoming an islander, we recorded eight Imbros pieces. We are also going to share the Greek lyrics and translations of the pieces together with their notes. While doing this, we wished that the pieces and stories of Imbros would be heard and spreaded.